

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 68, folketingsåret 2000-01 (se Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne side 3871 og tillæg A side 2981 og 2982), og beslutningsforslag nr. B 89, folketingsåret 1999-2000 (se Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 4884 og 7644, tillæg A side 5247 og 5248 og tillæg B side 641).

Forslagsstillerne anser beherskelse af dansk i skrift og tale som en af de væsentligste forudsætninger for en succesfuld integration i Danmark. Beherskelse af dansk er en absolut nødvendighed for at kunne begå sig i såvel sociale som arbejdsmæssige sammenhænge. Dette er i løbet af 2000 og 2001 blevet dokumenteret af både LO og DA i forbindelse med analyser af fremmedsprogedes muligheder på arbejdsmarkedet. Desværre opleves det ofte, at mange fremmedsprogede ikke i tilstrækkeligt omfang kan deltage fuldt ud i det sociale og arbejdsmæssige liv i Danmark som følge af en mangelfuld beherskelse af netop dansk i skrift og tale, hvilket resulterer i en ringere mulighed for integration i det danske samfund.

Kommunerne er i dag forpligtet til at tilbyde modersmålsundervisning til tosprogede elever i folkeskoleregi. I dag udbydes der således modersmålsundervisning i over 27 forskellige sprog, herunder eksempelvis færøsk, punjabi og engelsk. Tosprogede elever med ret til modersmålsundervisning defineres i den forbindelse som elever, hvor den ene af forældrene er tilflyttet fra f.eks. Tyrkiet, og den anden er født

her i landet, og hvor tyrkisk er forældrenes indbyrdes talesprog eller fælles kulturelle sprog. Der tænkes her ved på tilfælde, hvor også den anden af forældrene er af tyrkisk afstamning.¹⁾

Det er forslagsstillerens holdning, at tosprogede elever ikke nødvendigvis skal have tilbudt modersmålsundervisning i folkeskoleregi. Samtidig bør det overvejes, om det overhovedet skal være en kommunal eller statslig opgave at tilbyde denne form for undervisning. I stedet bør kommunerne have fokus på sprogstimulering generelt, eksempelvis i dansk. Kommunerne skal således ikke længere være forpligtet til at tilbyde modersmålsundervisning.

Forslagsstillerne ønsker stadig, at Danmark skal opfylde sine internationale forpligtigelser på området. Her tænkes på artikel 3 i EF-direktivet fra 1977 (77/486/EØF) og den tilknyttede ministerrådsbeslutning fra 1989 samt FN's konvention fra 1989 om barnets rettigheder, som Danmark har tilsluttet sig. Overholdelse af disse forpligtelser kan udmærket ske på anden måde end ved obligatorisk pligt til udbud af modersmålsundervisning i folkeskoleregi, hvilket erfaringer fra de øvrige EU-lande viser.

Idet det danske sprog som tidligere nævnt er alfa og omega for integrationen samt for deltagelsen i undervisningen i folkeskolen, foreslår forslagsstillerne, at det beløb, der spares ved at ophæve kommunernes pligt til at tilbyde modersmålsundervisning, i stedet kan anvendes til øget danskundervisning for tosprogede børn inden skolestart.

¹⁾ Jf. svar på spørgsmål S 2353, folketingssamlingen 2000-2001.